
Vergaderjaar 2025-2026

- 19 637 Vreemdelingenbeleid
- 36 855 Wijziging van het voorstel van wet tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (Asielnoodmaatregelenwet) (nouvele aanpassing strafbaarstelling illegaal verblijf)

N¹ BRIEF VAN DE MINISTER VAN ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2026

Hierbij bied ik u het rapport ‘Schattingen onrechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen medio 2018-2019 tot medio 2022- 2023’ aan uitgevoerd door de Universiteit Utrecht in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam, in opdracht van het WODC. Deze schatting is door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid op 18 juni 2024 aan uw Kamer toegezegd. Tevens is destijds aangegeven dat uw Kamer een beleidsreactie zou ontvangen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek. Het kabinet acht het, gezien de vertraging bij de oplevering van het rapport en de relevantie voor de vragen van de Eerste Kamer over de nouvele strafbaarstelling illegaliteit, van belang het rapport zo spoedig mogelijk openbaar te maken. De beleidsreactie, waarin het kabinet nader zal ingaan op de deze bevindingen, zal uw Kamer zodra gereed worden toegezonden.

Vooruitlopend op deze beleidsreactie breng ik een aantal bevindingen uit het onderzoek onder de aandacht:

- Voor de periode medio 2022– medio 2023 wordt het aantal onrechtmatig verblijvende vreemdelingen geschat tussen de circa 16.955 en 23.175 personen. Deze schatting is vergelijkbaar met de eerdere schatting, met dezelfde methodiek, voor 2017–2018 (18.000 tot 27.000).²
- De onderzoekers concluderen dat de nieuwe schattingen wijzen op een relatief stabiele omvang van de populatie onrechtmatig verblijvende vreemdelingen in Nederland gedurende de onderzochte periode.
- Daarnaast blijkt dat deze populatie hoofdzakelijk bestaat uit arbeidsmigranten uit de nieuwe wervingslanden buiten de Europese Unie en vreemdelingen waarvan de asielaanvraag is afgewezen.
- Voorts stellen de onderzoekers dat de vraag naar arbeid een belangrijke stimulerende factor vormt voor de instroom van onrechtmatig verblijvende vreemdelingen, terwijl restrictief migratiebeleid en de uitbreiding van de EU de ontwikkeling afremmen.

¹ De letter N heeft alleen betrekking op 19 637.

² Zie hiervoor het eerdere onderzoek: <https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2020/12/16/nieuwe-schatting-voor-de-periode-medio-2017---medio-2018>

Een gelijklopende brief heb ik gezonden aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Asiel en Migratie,

Bart van den Brink